

Kas Yra Didžiausias Žmogaus Priešas?

Didžiausias ir blogiausias žmogaus priešas yra neįsivaikintas as. eprotaujantis žmogus dar dien tebetiki tam niekur neįsivaikintam kunigui išmisly-velniadieniui su pragaru. I ko aš vadinu velniadienių? to, kad niekur nėra dievo velnio. Be velniško pragaro ūtų jokio kunigisko dievo, su jo pagalba jie gali gaudinti „naudoti jiems tikinčių nes-otaujančius žmones.“ Jie ne-jeigia išvalyti tuos tikėjimo odus, burtus, iš savo užnuo-to proto. (Kaip ir aš pats d buvau užnuodytas su tike- no nuodais per suvirš 30 me- t.)

Tikintieji žmonės nesupranta, kad dievas, velnias, dangus ir pragaras tėra tikai jų užnuo- dinto me prote, o kitur niekur! Jie nežino, kad bibliją (sv. raš- tas) yra parašyta iš pasakų, kur nuo gentkartės iki gentkar- tės buvo palaikomos puslaikinių žmonių, mūsų protėvių. Vėliau tas visas, net pusbepratiškas pa- sakas surašė į bibliją, (kaipo protingas, teisingas ir net šven- tas, kuriomis šandien milijonus tikinčiųjų žmonių kunigai bai- siai išnaudoja.

Tikintieji žmonės nežino, kad bibliją yra šimtai klaidų-kla- dų. Jeigu bibliją tikrai būtų kokio ten visagalinio ir teisin- go dievo raštas, tai joje nebūtų jokių klaidų. Taipgi jie neži- no, kad dešimtis „dievo“ pris- kymų yra išmislyti ponų-kara- lių del pavergimo darbininkų žmonių.

Iš dešimties prisakymų aš priminsiu tik vieną, penktą „ne- užmuš.“ Karui užėjus kunigai laimina, šventina ginklus, kad kuo daugiau užmušus kareivių kitos tautos ar šalies, ne- žiūrint to, kad ir jie yra to- paties velniadienio tikėjimo žmo- nės. Baisėsnes veidmainystės ir būti negali. Dievas prisakė neužmušti žmogaus, o to paties diego tarnai-kunigai laimina ginklus, kad kuo daugiau žmo- nių užmušum!

Kas yra skirtumas tarp su- spratusio ir nesupratusio, ne- išlavinto darbininko? Nesu- pratus darbininkas ne tik kad neprisideda prie pagerinimo darbininkų būvio, bet jis dar prisideda prie tvėrimo, įsteigi- mo naujų turčių išnaudotojų. Juk ir šandien jau randasi naujų milijonierių iš nuodingo gėrimo „munšaino“, kurį be atodairos traukia neprotaujanti, tamsūs darbininkai.

Taipgi sveikatos klausime. Nesupratus darbininkas pa- prastai gyvena bloguose kam- baruose, kur mažai arba visai nepasiekia saulės šviesa, nors kartais turėtų iš ko gyventi ge- resnėje vietoje. O kitas kada ir turėtų patogesni kambarį, tai prie menkiausio šalčio visa- dos uždarius langus laiko ir pats save dusina, neįleisdamas tyro oro. Kiti vyrai prie kor- tų lošimo surūkusiuse, prisvin- kusiose smūklėse ar kur nors „sorkėse“ prie visokių nieknie- kių praleidžia nemažai savo sunkiai uždirbtų pinigų.

Neretai toki neprotaujanti darbininkai, o labiausia dievuo- čiai, atiduoda eilgonėms, burti- ninkams po kelias dešimtis, o kartais ir po kelius šimtus do- lerių. Mat, tarp burtininko ir kunigo visai mažas skirtumas ir neprotaujantis dievuotas žmogus taip pat lengvai duoda- si apgauti burtininkui, kaip ir kunigui, kurs už pinigų žada savo avelėms po mirties užmo- kesnį. Skirtumas tik tame, kad burtininkas žada žmogui laimę už pinigų eilona, o kuni- gas po mirties.

Be tokių darbininkai yra la- bai skūpūs del apšvietos. Pa- kalbinus juos užsirašyti darbi- ninkiską laikraštį, ar pirkti knygą, greit atsako, kad daug kaštuoja arba ir taip jau daug „žinas“.

Kaip Reikia Apšviesti Žmogų Nuo Tikėjimo Monų

Ceriausias ir tikriausias būdas pralaimėti tikėjimo monų yra skaitymas visokios laisvos mokslinės literatūros — kny- gų, laikraščių — ir lankymas

laisvamanisčių darbininkisčių prakalbų ir susirinkimų.

Patarčiau kiekvienam dievo- baimingam žmogui perskaityti šias knygas: „16 Kristų“, „Kaip Žmogus Sutvėrė Dievą“, ir „Apie Dievą, Velnią, Dangų ir Pragarą“. O susipažinęs su 16 Kristų ir tiek pat motinų „Svenciausiu“, tai ne tik 16, bet ir visas šimtas nuosimčių tavo tikėjimo į tas puslaikinių barbarų pasakas išnyks, išga- ruos. Antroji knygoje skaityto- jas suras, kaip vėlė (dūša) yra išmislyta—išsvajota iš sapnų. O trečioji, kam reikalingas yra kunigų velniadienis.

Kadangi aš pats buvau karš- tas dievuotis, tai labai gerai ir žinau, kad to velniadienio „ga- lybė“ tėra žmogaus užnuody- tam prote, bet niekur kitur. Bet kuo daugiau žmogus pra- deda skaityti moksliskus raštus, ir sykiu protauti apie gamtą ir kitką, tuo didesnė darosi prota- vimo galia. Ir tuomi pat sykiu kas kart silpnėsi lieka to vel- niadienio galybė, kol visiškai išnyksta tikėjimas į tą kunigų išmislytą baubą.

Pagal kunigų pasaką, tai jų dievas yra amžinas beprotis. Pav., jie sako, kad „visagalis“ davė valnį valią žmogui, o už blogus darbus baudžia amžinu pragaru po mirties. Na, jei tē- vas, galėdamas sulaikyti savo kūdikį, leisti žaisti su ugnimi ir kūdikis sudegty, tai juk kiek- vienas žmogus tokį tėvą pripa- žins, jei ne baisy žmogžudžiu, tai visišku bepročiu. O tas ku- nigų „visagalis“ dievas su sa- vo velnišku ir amžinu pragaru milijonus sykių yra beprotiškes- nis, jeigu jis, „galėdamas“ pa- daryt visus gerus žmonėmis, baudžia juos amžinu pragaru.

Ir aš pats jam tikėdavau. Bet kaip tik supratau, kad tas velniadienis su beprotišku ir amžinu pragaru yra kunigų iš- mislytas tik del jų pačių nau- dos, tai jam ir pasakiau: „Eik tu pats į tą savo beprotišką pragarą su savo velniais ir ku- nigais...“

Tikrasis bažnyčios pamatas yra ne tie akmenys ar plytos, bet velnio nugarkaulis. Kad ne- tas kunigų išmislytas pragariš- kas velnias, tai nieks nei vieno cento neduotų kunigams del bažnyčių statymo. Už tai gi velniui priklauso pirmenybė ti- kėjime į dievą. Jeigu nebūtų velnio, niekad nebūtų nei die- vo. Kada mirs velnias tarp žmonių, sykiu numirs ir dievas.

O laisvas žmogus tikrenybėje yra ne bedievis, bet bevelnis, nes jis netiki tam kunigų iš- mislytam velnio dievui.

Jeigu tikrai būtų visagalis dievas, tai ne tik kad jam ne- reikėtų velnio su tuomi baisyu pragaru, bet nebūtų nei tokių baisyų gamtos, nelaimių, kaip žemės drebjimas, tvanai, sau- sumos ir t.t.

Stebėtiniausias dalykas šiandien yra, kad tas kunigų „nesi- mainantis“ dievas slepiasi nuo bevelnių (bedievių) žmonių. Seniau dievai kalbėdavosi su žmonėmis, gerdavo, valgydavo ir miegodavo. Taipgi dievai mylėdavo merginas-moteris ir su jomis juokaudavo (iš kurių ir būdavo motinos švenciau- sios), kaip ir jų tarnai kunigai šiandien myli savo gaspadines. Šiandien to nebėra. O kad die- vai šiandien sarmatinas pasiro- dyti žmogui, tai ir žmogui sar- matą jiems tikėti.

Tikintieji žmonės yra neži- nystės auka! Bet dievybės skel- bėjai, kuriai jie patys netiki, yra didžiausi niekiai ir išnau- dotojai tikinčiųjų.

Baigdamas turiu pasakyti, kad tas kunigų išmislytas vel- niadienis yra visiškai nereika- lingas darbininkams žmonėms, nes jų velniadieniai visados pa- laiko turčių pusę, nežiūrint to, kad jie gyvena didžiausiose raskaziuose, o tuo pačiu sykiu darbininkai su savo kūdikiais kenčia alkį ir šaltį!

Darbininkams reikia vienyti- si revoliucines organizacijas ir kovoti už pagerinimą savo bū- vio.

Girių Darbininkas.

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LAISVĖ“

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APIEKOŠ

Cia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaist- tus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartinio laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE., ir 8846 CHELSE ST., DETROIT

Tel.: Greenpoint 9632

K. M. S.

LIETUVISKI KONTRAKTORIAI

Budavojame naujus budinkus ir pertaisome senus. Nau- ji, moderniški, krautuvų langai pakelia kiekvieną biznį. Mes pertaisysime jūsų langus už visai žemą kainą.

Maliavojame budinkus iš viršaus ir iš vidaus. Darbą atliekame greit ir tinkamai.

Tarkitės su mumis dėl kainos.

Ypatingai ar laisvais kreipkitės sekančiu adresu:

K. M. S.

644 Driggs Avenue,

Brooklyn, N. Y.

Ridgewoodo Skyrius: 253 Grove St.

Tai Tie Švelnūs Cigarai, Kurių
Jūs Pageidavot

MENDELO

Padirbti iš suderintų Havanos tabakų.
Vidurys vien tik iš importuotų tabakų.

PO 10c IR DAUGIAU

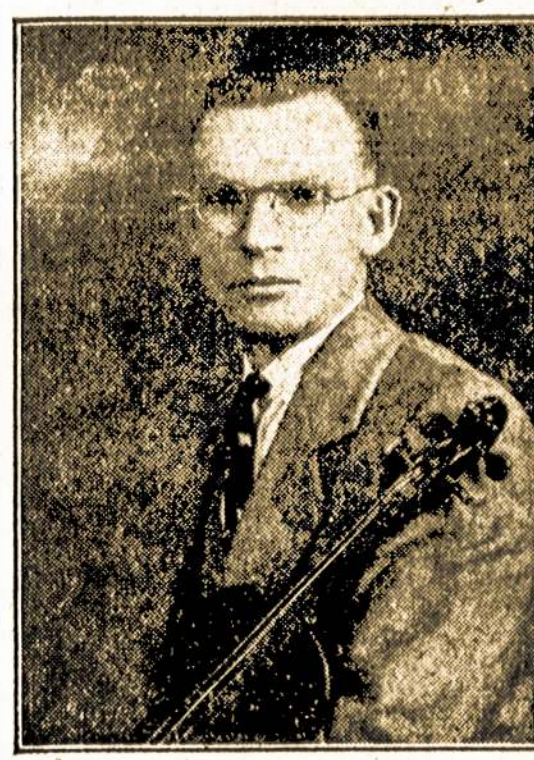
Išbandykite šiandien

Juos išdirba
STANLEY PAUL

526 N. 11th St. Philadelphia, Pa.

Sulig pareikalavimo šiuos cigarus
taipgi ir per paštą išsiuntinėjame,
kaipo užsakymus (orderius)

CASTON ROPSEVICH

Baigęs Philadelphiajos muzikos kon- servatoriją, duoda koncertus ant smuik- kos. Norintieji, kad jų vaikai bū- gų gerai smuikininkais, kreipkitės į mane, o gausite tikrai profesionalę pagalbą. Kreipkitės šiuo adresu:

4715 N. 5th Street
PHILADELPHIA, PA.

Serdomis ir ketvergais:
1218 So. 10th St., Camden, N. J.

LIETUVIS GRABORIUS

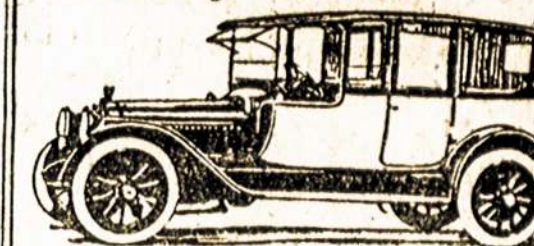
Norintieji ge- riausio patar- navimo ir už žemą kainą nu- lūdimio valan- doje, šaukitės pas:

JONAS PETRUSKEVICIUS
162 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Rezidencija:
313 W. 3rd Street
So. Boston, Mass.
Tel., So. Boston 0304 W.

SKAITYKITE IR
PLATINKITE
„LAISVĖ“

LIETUVISKA AUTOMO- BILIŲ MOKYKLĄ

\$1,000 Tik už 60 Centų

Atsiųsk 60 centų, tai gausi visokių stebuklingų žolių vertės tūkstantio dolerių. Kas tas tūkstantis dolerių žmogui reikina, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių sugė- dimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų ap- imtas. Jeigu tokiam žmogui ir auk- sinį kalną parodytum, tai jam malo- nesnė būtų sveikata, negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu jauties esąs apimtu kokių nors nesmagumų, tai greit reikalauk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų ligų ir atgaus savo sveikatą.

Vaistžolės yra nuo sekančių ligų: vidurių užkietėjimo, skilvio nemali- mō, nenore valgyt, strėnų ir pečių skaudėjimo, patūkimo, dusulio (asth- ma), persilimo, skaudėjimo po krū- tine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskano, šlapinimosi lovoj ir kitų ligų. Atsiųsk 60c, tai gausi vaist- žolių, kurios jums sugrąžins sveika- tą, panaikins minėtas ligas.

Jeigu kenti nervų suirimą, galvos skausmus, užima ausyse, nuomara, širdies ligą, tai atsiųsk 50c, o gau- si mūsų gausius vaistus, taip vadin- mus „Nervų Preparačius“. Nervų li- ga yra labai blogas dalykas, bet mū- sų Nervų Preparačius užbėga tai li- gai kelią ir suteikia žmogui ramu- bę. Atsiųsk mums 10c, o gausi mūsų žolių ir knygų katalogą. Reikalingi mūsų žolių pardavinėtojai visuose miestuose.

M. ZUKAITIS

25 Gillet Road, Spencerport, N. Y.

Pasitarkite su Dr. Zins

Specialistu

Tūkstantiai vyrų ir moterų buvo sėkmingai išgydyta

Specialis naujovinis gydymas, duo- dantis greitą ir tinkamą pasak- mių. Visuose Naujosios ir Užsien- nėjuose. Nesveikumuose, Nervų, Kraujo, Odos, Skilvio, Abėno No silpnėjimo, Didžiųjų Nervų Apmi- rimų ir Svaigimo, Plaučių ir šlap- įvairių ligų.

X-SPINDULIAI IR KRAUJO PATYRIMAI

Specialistas su 28 metų Patyrimu

Mano kainos prieinamos

PASITARIMAI IR EGZAMINAVIMAS DYKAI

DR. ZINS

110 EAST 16th ST., N. Y.

Tarpe 4th Ave. ir Irving Pl.

Valandos: 9 iki ryto iki 9 vakarų

Nedėliomis: 9 iki 4 po pietų

Mes išmokiname taisyti ir valdyti automobilius ir trumpiausį laiką. Mes gyvartuojam laisvius ir dip- loms. Pilnas moko kursas \$25. Taipgi duodame važinėjimo leke- jas už \$10. Pamokos dienomis ir vakarais. Informacijos dyktai. Atidara nuo 9 ryto iki 9 val. vaka- ro. Nedėliomis nuo 11 iki 2 val. diena.

NEW YORK AUTO SCHOOL
228—2nd Ave., cor. 14th St., N. Y.

BAYONNE, N. J.

IR APIELINKĖ

BAYONNE, N. J.

KONCERTAS IR ŠOKIAI

Rengia L. A. U. Kliubas Naudai A. Višniausko ir A. Pareigūtės

Subatos Vakare, 12 dieną Sausio (January), 1929

SALEJE Y. M. C. A. AUDITORIUM, Avenue E, kampas E. 22nd St. BAYONEE

Svetainė bus atdara 6:30 val., koncertas prasidės 7 valandą

SIAME KONCERTE DALYVAUS SEKANČIOS SPĖKOS

1. Sietyno Choras iš Newark
2. Jaunuolių Styginė Orkestra iš Bayonnės, po vadovystės Edward Vicedomini.
3. M. E. Cesnavičiūtė, lyriškas soprano, iš Brooklyno
4. A. Višniauskas, vietinis baritonas.
5. Alice Pareigūtė, vietinė pianistė, duos solų.
6. Agnes Drummond Orr, vietinė škotiška šokikė, ir Duncan McCaskill, škotiškos dūdos akompanistas.
7. Parker Watkins, tenoras, vietinis.
8. D. Vaitkiūtė, vietinė pianistė, skambins solus.
9. David Levy, vietinis smuikininkas.
10. B. Lukaičiūtė ir Fanie Fine, vietinės, piano duetas.

Alice Paragiūtė, akompanistė.

Alice Paragus

M. Chesnavich

A. Visniauskas

Gerbiameji Bayonnės ir apielinkės visuomenė! Kaip matot, šio koncerto programa bus žingėdi ir turtinga, kur turėsit progą išgirsti gražių dainų ir muzikos, o ypatingai A. Pareigūtės ir A. Višniausko, kurių naudai yra ren- giamas šis koncertas—del jų tolimesnio mokimosi. O koncertui bus šokiai prie geros muzikos, kuri gražins viso- kius šokius. Todėl ateikite visi ir visos.

Naujausios Mados Žemiausia Kaina

FORNIČIAI

PARDUODAM ANT IŠMOKĖJIMŲ
PO \$1.00 arba \$2.00 Į SAVAITĘ

Iš priežasties daugumo stako parduoda- me negirdėtai žema kaina ir veltui pri- statome į namus visoje New Yorko ir Brooklyno apielinkėje.

Turime didelį štorruimį, kuriame laiko- me daugybę puikių rakandų del pasirin- kimo. Užėikite ir persitikrinkite.

Dabar gaunami iš fabrikų šie daiktai: Living Room Suite, Bed Room Suite, Dining Room Suite, Kitchen Suite, Pečiai, Ice Box, Karpetai ir tt.

MACYS BROS. FURNITURE CO.

198-200 GRAND STREET :: BROOKLYN, N. Y.

Tarpe Bedford ir Driggs Avenues

Telephone, Greenpoint, 2372

Krautuvė atdara nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakarė

TORONTO, CANADA

Svarbios Prakalbos

Rengia Toronto Lietuvių Susivienijimo Organizacijai Priešfašistinis Komitetas. Įvyks sausio 18-19-20 ir 21 dienose, Occident svetainėje, kam-pas Bathurst ir Queen gatvių. Pradžiai lygiai 7:30 val. vakare. Kviečiame visus Toronto lietuvius darbininkus ir prijauniančius atsilankyti į šias svarbias prakalbas. Kalbės drg. Mizara iš Suvienytų Valstijų. Įžanga veltui.

Rengimo Komisija.

WILKES-BARRE, PA.

L. D. S. A. 4-to Rajono Paskelbama Konferencija

Gruodžio 30 d. įvyko L.D.S. A. 4-to Rajono konferencija svetainėje 206 S. Main St., Wilkes-Barre. Delegatų nedaug atsilankė, nuo kelių kuopų visai nebuvo. Vienok ne tiek svarbu dauguma, bet kas nū-tarta veikti.

Konferenciją atidarė organi-zatorė drg. Navalnickienė 12:30 val. po pietų. Tvarkos vedėja išrinkta drg. Žukienė iš Binghamtono, N. Y., sekretorė Stanislovaitienė ir kitas prezidimas.

Tarpe kitų tarimų, padaryta keli svarbūs, apie kuriuos rei-čia būtinai paminėti. Nutarė laikyti du kartu konferenciją per metus ir vieną praplėstą posėdį prieš spalio mėnesį, kad tame posėdyje išdirbus planus ir suorganizavus spēkas del "D. B." ir narių gavimo laike vajuos. Tai yra vienas iš ge-rų tarimų del L. D. S. A. labo.

Nutarta šaukti konferenciją organizavimui T. D. Motery Federacijos ir tam darbiui iš-rinkta komisija. Šioj apielin-kėj dar pirmu kartu likosi pa-keltas klausimas organizavimo Tarptautinės Darbininkų Fe-deracijos ir čia ji būtinai rei-kalinga. Kietųjų anglių indu-strija, tai viena iš didesnių centrų pamatinės industrijos, kur darbininkų kova kristali-zuojasi, pradeda vis daugiau ir daugiau įleisti savo šaknis ir vis gilesnė vagą raus po ka-pitalistinė valstybė. Reikia pa-sakyti, kad darbininkai sun-kaus ir pavojingo darbo, kol-ka, kantriai reša begėdiška išnaudojimą anglių viešpa-čių, bet tas ilgai nesitęs. Ang-liai jau prisirėgę atlikti po storo akmens ir išeis ir ko-savo uždavinius kuogeriausia, va prieš savo pavergeją. Ta-čią kur dar neturite tikietų, tai darbininkės moterys drg. galės pagelbėti kovoj, kad iš-galės į "Laisvę" garsinimus, pagelbsti kitose industrijose, kur bus teatras "Blinda."

Nutarta, kad visose indu-

strijose būtų suorganizuotos A. Z. V. D., kur tik bus galima, ypa-tingai Scrantone turi būti su-organizuota ir Wilkes-Barre atsteigta. Gelbės drg. K. B. Karosienė organizuoti audėjus šioj apielinkėj. Taipgi nutar-ta, kad kiekviena kuopa pasi-trauktų "D. B." del platinimo. Smulkmeningiaus, manau, pa-rašys pačios delegatės.

Gruodžio 29 d. buvo suruoš-ta vakarienė ir šokiai, ir tur-ėjo geras pasekmes.

L. D. S. A. Wilkes-Barre kuopa nutarė surengti drg. K. B. Karosienė prakalbas sau-sio 13-tą dieną, vakare. Kad padėjus suorganizuoti audė-jus, tad draugė Karosienė ir kalbės anglių ir lietuvių kalba.

Veikalas Blinda bus persta-tytas 17 d. sausio. Visi "Lais-vės" skaitytojai žada būti ne tik iš Wilkes-Barre, bet ir iš visų apielinkų. Jau daugiau-tyje 400 tikėty išparduota. Laisvėj jau prisirėgę atlikti po storo akmens ir išeis ir ko-savo uždavinius kuogeriausia, va prieš savo pavergeją. Ta-čią kur dar neturite tikietų, tai darbininkės moterys drg. galės pagelbėti kovoj, kad iš-galės į "Laisvę" garsinimus, pagelbsti kitose industrijose, kur bus teatras "Blinda."

M. Z.

PHILADELPHIA, PA.

Pasiraiškinimas

"Laisvės" No. 3 padaryta pastaba Radiolui per Ten Bu-vusį delei aprašytos operetės Sylvia, būk paduota neteisin-gai nekurių mėgėjų pavardės. Turiu pasakyti, kad tą mėgėjų pavardžių surašą, ranka sura-šytą, man įdavė pats režisie-rius keliomis dienomis prieš perstatymą; vadinasi, aš nura-šiau taip, kaip buvo parašyta, nes programos neturėjau. Ga-lūnės pavardžių buvo klaidin-gos, bet aš jų netaisiau. Gai-la, kad tą surašą nunečiau. Bet man išrodo, kad visai menknėkis. Ten Buves su-prato, kad padaryta pastabė-lė Lasy, poetui Nakučui, išro-dė įleidimu ar tam panašiai. Koki tie mūsų draugai opūs. Juk tai yra leistina padaryti pastabėlę bile kokiam mėgė-jui, kuris nenaturalizuoja savo roles. Girdi, taip lošė, kaip re-žisierius mokino. Tad kodėl kiti geriau sulosė, negu prak-tikuojantis? Ar tik Ten Bu-ves nebuvo kur už scenos, ku-ris nori užgincyti tą neva žė-maitiskavimą? Ar tie ištari-mai buvo žemaitiški ar "ka-lakutiški," tai visai nesvarbu, bet kad būvo panašūs ištari-mai dainuojant ir kalbant, tą ir choristai neužgina. Mano buvo pažymėta su nusistebėji-mu, kad minėtas mėgėjas ne-prisilaiko tų tarimų kalboje. Girdi, jo balsas labai tvirtas ir kalba garsi. Tegu jau bū-na ir taip, bet aš to visai ne-minėčiau. Aš nuo savęs d. Na-kučui atiduodu kreditą, kad jis, kaip choristas, be muzi-kos studijavimo, ir taip aliko vidutiniškai savo rolę, apat-tų mažų pastabėlių. Kas link tų visų mėgėjų peržvalgos, daug būtų ką galima išsireikš-ti, bet argi apsimokėtų taip daug kreipti atyda į tą mė-gėjų "artistiskumą?" Mano supratimu, apie mėgėjus rei-čia kuo trumpiausia rašyti lai-krastyje. Kas link jaunuolių, tai reikia įvertinti orientaci-ją... Pas mus daug tokių bū-na atsitikimų, kad prie vei-kalų "didieji senieji, artis-tai" mokinasai roles tik iš suf-liorio, o kaip nueina ant sce-nos, tai pakreipę petį į suf-liorui, taip sakant lošia sufli-oriui. Bet bandyk padaryti pa-stabą tokiam "artistui," tai jis tau juoda akį uždės. Phila-delfijoj tokių prajovų ne-trūksta. Nedyvai, kad redak-toriai pyksta už tokius mažus dalykėlius.

Radiolas.

Dr. J. Seymour Landžys

Lietuvis Gydytojas
Buves Bostono miesto sveikatos departamente darbo narys ir Bos-tono mokyklų gydytojas. Daro mikroskopo diagnozą savo labora-torijoj, ant kraujo, spūduolių, šla-pumo ir tt. Roentgeno Spinduliai. Gydo visas ligas.
51 Providence Street
Worcester, Mass.
Valandos: nuo 9 ryte iki 9 vak.
Tel., Park 5873

Mathew P. Bellas

(BIELIAUSKAS)

UNDERTAKER

NOTARY

PUBLIC

Tel., Stagg

5043

GRABORIUS

Patarėjų visiems be skirtumo įsitikinimui ir toliaus nedarą del manęs skirimo. Mano ofisas at-daras dieną ir naktį. Darba at-lieku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnausu kuogeriausia.

734 Grand Street
Brooklyn, N. Y.

Karolio Poželos Atsiminimai Iš Darbininkų Judėjimo 1918-19 m. Joniškėlio Apskirty

(Tąsa)

Grįžus Joniškėlio apskritin griebėmės susitvarkyti organizaciniai, suteikėm kuopoms literatūros.

Mėnesiu vėliau išvyko atstovas į Lie-tuvos komunistų partijos pirmąjį suvažiavi-mą, įvykusi spalio pradžioj nelegaliai Vil-niuje. Atstovaujama buvo iš Joniškėlio apskrities jau 5 kuopelės su virš 20 narių.

Komunistinių Kuopelių Darbas iki Vokiečių Revoliucijos

Nuo partijos suvažiavimo iki Vokiečių revoliucijos susitvėrusių kuopelių darbas pasireiškėdavo daugiausia literatūros plati-nime. Ji buvo gaunama ar tiesiog iš Vil-niaus, ar iš Šiaulių. Atsišaukimai buvo skleidžiami visame apskrityj vieną ir tą pa-čią naktį. Kai kada atsišaukimų platinimas buvo sutaikomas su kitais apskrities. Pavyzdžiui, po Šiaulių rajono suvažiavimo, kuris įvyko lapkričio 1 dieną Šiauliuos "Skalsos" valgykloj, atsišaukimai, pašvęsti spalio revoliucijai, buvo nutarta platinti vienu laiku ir Šiaulių ir Joniškėlio apskr., ir net Žemaitijoj. Šiame rajono suvažiavi-me buvo jau atstovaujamos Lauksodžio, Linkuvos, Valskų, Zeimelio, Joniškėlio ir Pasvalio kuopos. Joniškėlio dvare susidare kuopa drg. Baktagio (mokinys) rūpesniu iš dvaro darbininkų. Pasvalyį susitvėrė kuopa drg. Povilo Lukoševičiaus (studen-tas, grįžęs iš Rusijos) rūpesniu. Jos socia-li sąstata neteko patirti).

Pasirodymas atsišaukimų keliuose val-sėiuose darydavo įspūdį, kad bolševikų vi-sur jau pilna. Vokiečių žandarai erzinos nesugaudami kaltininkų, o ūkininkai bai-dėsi bolševikų revoliucijos.

Nuo Vokiečių Revoliucijos Pradžios iki Sovietų Valdžios Susidarymo Joniškėlio Apskrityj

Atviresnis ir platesnis darbininkų ju-dėjimas ir kuopų veikimas prasidėjo kartu su vokiečių revoliucija. Prasidėjus Vokie-čiuose revoliucijai klerikalinė Taryba, pasi-remdama dar sutartimi su kaizerine val-džia, išleido į klebonus įsakymą tvirt pa-rapijos komitetus, kurie ir bus vietinė val-džia. Mūs organizacijos nusistatė prieš parapijų Komitetus—už visų renkamas val-sėiaus Tarybas. Darbininkai, mažžemiai ir liberališkoji ūkininkų dalis buvo prieš parapijų valdžią, už sudarymą valsčių Ta-rybų be kunigų pagalbos. Veik visose Jo-niškėlio apskrityj parapijose kunigai iš su-sirinkimų buvo pragyti. Pav., Zeimelio valsčiuje. Jis susideda iš dviejų parapijų: Zeimelio ir Lauksodžio. Parapijų susirin-kimus klebonai sušaukė vieną ir tą pačią dieną. Lauksodį po kalbų mūs drg. Vai-delausko ir liaudininko Lapinsko klebonas turėjo pabėgti iš susirinkimo. Susirinkimas nutarė parapijos Komitetą nerinkti, o pris-

dėti prie Zeimelio valsčiaus. Susirinkimas turėjo priešklerikalinį pobūdį. Zeimelio klebonas buvo gudresnis. Susirinkimą su-šaukė šventoriuje, perskaitė Tarybos raštą, pastatė savo kandidatus ir, kol ėjo užimas, kodel kitiems žodžio neduoda, pareiškė, kad jo kandidatai išrinkti, ir pabėgo su savo išrinktaisiais. Tada dauguma daly-vavusių nutarė nepripažinti tokios vietinės valdžios. Išsiskyrė komisija, kuriai buvo pavesta organizuoti rinkimus į valsčiaus ta-rybą nuo visų kaimų ir dvarų Lauksodžio ir Zeimelio parapijų. Nors Zeimelio klebo-nas ir iškeikė "cičilikų" darbus, nors ir kreipėsi pas vokiečių žandarus prašydamas nedaleisti naujų rinkimų, bet visi sodžiai ir dvarai dalyvavo rinkimuose. Mes susisie-kėm su vokiečių soldatenratu (Zeimely prie siaurojo gelžkelio stoties ir šiaip buvo 15 vok. kareivių ir jie turėjo išsitrinkę—Solda-tenratą). Soldatenrat pareiškė, kad palaikysias mūsų pusę, jei reikės susiremti su leitenantu Svoboda, kuris laikė klebono pu-sę. Daugelyj sodžių rinkimai ėjo kurijo-mis, t. y. darbininkai ir mažžemiai rinko atskirai ir ūkininkai atskirai, pagal gyven-tojų skaičių. Taip, pav., Dvizių-Bardiškių kaimai rinko 8 atstovus: 5 nuo darbininkų ir biednuomenės ir 3 nuo ūkininkų, bet rin-kimai ėjo bendrame susirinkime ir balsavi-me dalyvavo visi. Nuo darbininkų buvo iš-rinkti mūs draugai, nuo ūkininkų liaudinin-kai. Tas faktas, kad ūkininkai buvo pri-ersti tenkintis mažumos teisėmis, ne tik šiuose, bet ir kituose klausimuose, rodo, kiek tvirtas jau buvo darbininkų judėjimas ir jų supratimas savo reikalų.

Revoliucinė dvasia dar aiskiau pasi-reiškė valsčiaus tarybos susirinkimuose. Dalyvavo jame virš 100 žmonių. Prezidiu-mas buvo išrinktas pusiau iš mūs draugų, pusiau iš liaudininkų. Atėjo klebonas. Jam buvo duotas žodis. Jis kvietė katalikus ap-leisti tą bedievių susirinkimą: girdi, čia rinkto valsčiaus komiteto nieks nepripažin-sias, jis jau esąs teisėtai išrinktas, ir... keikdamas bedievius, žengė lauk, kviesda-mas katalikus sekti jį. Nė vienas dalyvių neišėjo, o palydėjo jį tik švilpimas.

Tai paviršutinė vienybė, kuri pradžioj pasireiškė tarp darbininkų, mažžemių ir liaudininkų ūkininkų kovoj su klerikalais, pradėjo tapti plyšius, kada atėjo eilė ris-ti klerikalais klausimus. Jau rinkimuose į valsčių tarybas darbininkai skyrėsi nuo liaudininkų, ūkininkų, nepasitikėdami jiems. Tas laimas atsirubėžavė darbinin-kų atstovai valsčių tarybose, kur reikėjo žiūrėti, kad į valsčiaus komitetus nepatektų dauguma ūkininkų atstovų. Nežiūrint to, kai kuriuose valsčiuose pradžioj komitetus užgrobė ūkininkai.

Pirmieji klausimai prieš valsčių tary-bas ir komitetus stėjo: duonos ir miško. Prasidėjus vokiečių revoliucijai šmugelis dar labiau išsiplėtė. Ūkininkai naudojosi rubežių dabojoimo suminkštėjimu. Biednuo-menė duonos pirkt negaudavo. Valsčių ta-rybos ar komitetai, kur dauguma buvo dar-bininkų atstovų, paskelbė kovą šmugeliui, apdėjo tam tikrų mokesnių jautais ūkinin-kus (Zeimelis ir k.). Kur komitetuose bu-vo ūkininkų įtaka, ten jų priemonių išsyk nesiimdavo (Linkuva ir k.).

(Tąsa bus)

DAR YRA 1,500 EGZEMPLIORIŲ

KNYGA IŠ 200 PUSLAPIŲ

KAINA TIK 25 CENTAI

DUODAME NUOLAIDĄ PLATINTOJAMS

Kurie imsite nemažiau, kaip 10 egzempliorių del platinimo, kaina 18c. Kurie imsite 25 egz. ir daugiau, 15c. už egzemp.

Kurie Išanksto Prisiųsite Mokestį, Tiem Bus APMOKĖTAS PERSIUNTIMAS

Draugai! Jei Kalendoriaus liks nors pora šimtų egzempliorių, neišplatinta, tai "Laisvė" turės nuostolių ant jo. Nes už tokią knygą kaina tik 25 centai yra labai žema. Bet jei jis išsiplatins iki paskutinei kopijai, tai ir kitiem metam išleisime metraštį už tą pačią kainą.

Todel prašome visų platintojų, kurie jau išleidot pirmesniusius užsakymus, kad kuoveikiausia užsisakytumėt daugiau Kalendoriaus

UŽSAKYMUS SIŪSKITE ŠIUO ADRESU:

"LAISVĖ"

46 TEN EYCK ST.,

BROOKLYN, N. Y.

Reikalaujantieji po vieną knygą Darbininkų Kalendoriaus, mo-kestį galite siųsti pašto stampomis 2-jų ar 5-kių centų vertės.

* Žinau, kad jo buvo du darbininkai: G., dabar rungasai Sov. Rusijoj, ir Anilienis, dabar išvirts į pad-zeikus kelių talsymo.—Berštalis.

